

**Kotkan - Haminan seudun seutuvaltuusto**

---

KOKOUSAIKA 06.03.2018 klo 13:00

KOKOUSAIKKA Cursor, Eagle-talo, Kymminlinnantie 6, Kotka, 1. krs, auditorio

**KÄSITELTÄVÄT ASIAT**

Läsnäolijat .....	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus .....	3
2 § Pöytäkirjan tarkastajat .....	4
3 § Käsittelyjärjestys .....	5
4 § Cursorin uuden toimitusjohtajan esittäytyminen seutuvaltuustolle .....	6
5 § Kotkan-Haminan seudun matkailu 2018 .....	7
6 § Seudun toimintakertomus ja seudun vuoden 2017 budjetin toteutuma .....	8
7 § Kotkan-Haminan seudun seutubudjetti 2018 .....	9
8 § Kevään 2018 seutufoorumi .....	12
9 § Seuraava kokous .....	13
Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus .....	14

KOKOUSAIKA	Tiistai 6.3.2018 klo 13 – 13.50	
KOKOUSAIKKA	Cursor, Eagle-talo, Kymminlinnantie 6, Kotka, 1 krs. auditorio	
OSALLISTUJAT Päätöksentekijät	<p>Kirjavainen Marika Inkeroinen Elina Heinonen Jari Elomaa Jari Romppanen Pirjo Kotiniemi Topias Levonen Vesa Aalto-Partanen Annika Montonen Tiina Hyyryläinen Antti van Wonterghem Freddy Erkkilä Titta Hämäläinen Pentti Koskinen Jaakko Muurman Peter Kallio Osmo</p> <p>Metsola Jyrki Halme Seija Kouki Risto Kuokka Vappu Ukkola-Paronen Sisko Alastalo Tarja Paldan Katja</p>	<p>puheenjohtaja, Kotka I varapuheenjohtaja, Hamina II varapuheenjohtaja, Miehikkälä jäsen, Kotka varajäsen, Kotka jäsen, Kotka jäsen, Kotka varajäsen, Kotka jäsen, Kotka varajäsen, Kotka jäsen, Kotka jäsen, Kotka jäsen, Kotka jäsen, Hamina jäsen, Hamina varajäsen, Hamina jäsen, Hamina jäsen, Pyhtää, klo 13.35 asti, poistui § 5 jälkeen jäsen, Pyhtää varajäsen, Pyhtää jäsen, Virolahti jäsen, Virolahti jäsen, Virolahti jäsen, Miehikkälä jäsen, Miehikkälä</p>
Muut osallistujat	<p>Haapanen Jorma Muhonen Hannu Ylönen Arto Eho Jouni Liimatainen Mervi Nikki Sanna Lybeck Toomas Brask Nina</p>	<p>seutuvaliokunnan puheenjohtaja seutuvaliokunnan varapuheenjohtaja seutuvaliokunnan jäsen palvelujohtaja, Cursor Oy seutuasiiantuntija, Cursor Oy, sihteeri ohjelmapäällikkö, Cursor Oy, § 1 – 5 yhteyspäällikkö, Cursor Oy Kotkan kaupunginhallituksen puheenjohtaja</p>
Poissa	<p>Harkko Mia Lopperi Jukka Länsimies Maria Piipponen-Pekkola Seija Tulokas Kalervo Vaahtovuori Eerika Vanhala Toni Nuutila Olli Havuaho Osmo</p>	<p>jäsen, Kotka jäsen, Kotka jäsen, Kotka jäsen, Kotka jäsen, Hamina jäsen, Hamina jäsen, Pyhtää seutuvaliokunnan jäsen seutuvaliokunnan jäsen</p>
ALLEKIRJOITUKSET	Puheenjohtaja	Sihteeri

	Kirjavainen Marika	Mervi Liimatainen
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	Todettiin	Pykälät 1 – 9
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Kotkassa 12.3.2018	
Pöytäkirjan tarkastajat	Tiina Montonen	Freddy van Wonterghem
PÖYTÄKIRJA YLEI- SESTI NÄHTÄVÄNÄ	Yleinen tietoverkko: <a href="http://www.kotka.fi/esityslistat">www.kotka.fi/esityslistat</a> 12.3.2018	
	Sihteeri	Mervi Liimatainen

**1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Seutuvaltuusto 6.3.2018 § 1

Ehdotus: Todetaan.

Päätös: Todettiin.

Ei oikaisuvaatimusohjausta

**2 § Pöytäkirjan tarkastajat**

Seutuvaltuusto 6.3.2018 § 2

Ehdotus: Valitaan Jukka Lopperi ja Tiina Montonen.

Päätös: Valittiin Tiina Montonen ja Freddy van Wonterghem.

Ei oikaisuvaatimusohjetta

---

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä
-------------------------------

**3 § Käsittelyjärjestys**

Seutuvaltuusto 6.3.2018 § 3

Ehdotus: Hyväksytään listan mukaisena.

Päätös: Hyväksyttiin listan mukaisena.

Ei oikaisuvaatimusohjetta

D/1138/00.04.02.01/2018

**4 §           Cursorin uuden toimitusjohtajan esittäytyminen seutuvaltuustolle**

Seutuvaliokunta 20.2.2018

KTM David Lindström on 1.1.2018 aloittanut Cursorin toimitusjohtajana.

Ehdotus:                   Seutuvaliokunta ehdottaa seutuvaltuustolle, että se kuulee toimitusjohtaja David Lindströmin esittäytymisen ja merkitsee sen tietoonsa saatetuksi.

Päätös:                   Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

---

Seutuvaltuusto 6.3.2018 § 4

Ehdotus:                   Seutuvaltuusto kuulee Cursorin toimitusjohtaja David Lindströmin esittäytymisen ja merkitsee sen tietoonsa saatetuksi.

Asian käsittely:           Toimitusjohtaja David Lindström oli estynyt osallistumaan kokoukseen. Keskustelussa puheenjohtaja arvioi, että ei ole tarpeen kutsua uudelleen, koska häntä kuullaan seutufoorumissa.

Päätös:                   Merkitään tiedoksi estyminen ja ei kutsuta seutuvaltuustoon uudelleen.

Ei oikaisuvaatimusohjetta

---

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä
-------------------------------

---

D/1139/14.02.00/2018

**5 § Kotkan-Haminan seudun matkailu 2018**

Seutuvaliokunta 20.2.2018

Seudun matkailumarkkinointia toteutetaan yhtenäisen, seudullisen Luonnostaan vahva Kotkan-Haminan seutu -kattokonseptin alla. Pääkohderyhmänä ovat matkailijat, mutta hyvää resurssien ja näkyvyyden synergiaa saavutetaan markkinoimalla seutua myös potentiaalisena asuin- ja työskentelypaikkana sekä alueen omien yritysten ja asukkaiden keskuudessa. Seutumarkkinointia tehdään paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti valituille kohderyhmille tavoitteena alueen tunnettuuden ja kiinnostavuuden nosto. Markkinointia toteutetaan tiiviissä yhteistyössä alueen kuntien ja alan toimijoiden kanssa.

Seutuvaltuuston kokouksessa ohjelmapäällikkö Sanna Nikki, Cursor Oy, esittelee Kotkan-Haminan seudun matkailun vuoden 2018 suunnitelmia.

Ehdotus: Seutuvaliokunta ehdottaa seutuvaltuustolle, että se kuulee ohjelmapäällikkö Sanna Nikin esityksen ja merkitsee sen tietoonsa saatetuksi.

Päätös: Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

---

Seutuvaltuusto 6.3.2018 § 5

Seutuvaltuuston kokouksessa ohjelmapäällikkö Sanna Nikki, Cursor Oy, esittelee Kotkan-Haminan seudun matkailun vuoden 2018 suunnitelmia.

Ehdotus: Seutuvaltuusto kuulee ohjelmapäällikkö Sanna Nikin esityksen ja merkitsee sen tietoonsa saatetuksi.

Asian käsittely: Ohjelmapäällikkö Sanna Nikki, Cursor Oy, esitteli Kotkan-Haminan seudun matkailun vuoden 2018 suunnitelmia. Käydyssä keskustelussa puheenvuoroja käyttivät Antti Hyyryläinen ja Arto Ylönen.

Päätös: Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti

Osmo Kallio poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Ei oikaisuvaatimusohjetta

---

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

---

D/1140/00.04.01.01/2018

## 6 § Seudun toimintakertomus ja seudun vuoden 2017 budjetin toteutuma

Seutuvaliokunta 20.2.2018

Kotkan-Haminan seutubudjetista jäi vuonna 217 toteutumatta 79 959 €. Tämä summa on suurimmalta osin sidottu hankepääöksillä, jotka toteutuvat vuonna 2018.

Suurin rahoitettava hanke oli seudullinen kaupunkisuunnittelutyö, jota toteutettiin South-East Leveraging Livelihood eli SELL-hankkeella. Seudun matkailumarkkinoinnin toimenpiteitä tuettiin 85 000 €:lla.

./.

Liitteenä ehdotus Kotkan-Haminan seudun toimintakertomukseksi vuodelta 2017.

Ehdotus: Seutuvaliokunta hyväksyy vuoden 2017 seutukertomuksen ja sen sisältämän seutubudjetin toteutuman ja ehdottaa seutuvaltuustolle niiden hyväksymistä.

Päätös: Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

---

Seutuvaltuusto 6.3.2018 § 6

Liite: Toimintakertomus

Ehdotus: Seutuvaltuusto hyväksyy vuoden 2017 seutukertomuksen ja sen sisältämän seutubudjetin toteutuman.

Päätös: Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Ei oikaisuvaatimusohjetta

---

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

--	--	--

---

D/1141/00.04.01.01/2018

## 7 § Kotkan-Haminan seudun seutubudjetti 2018

Seutuvaliokunta 15.6.2017

Seutusopimuksen mukaan kunnat panostavat seutubudjettiin on 4 €/asukas sekä seudulliseen kaavoitukseen seudun talousarvion yhteydessä sovittavan summan. Viime vuosina seutubudjetti on rakentunut periaatteelle 5 €/asukas, josta 1 €/asukas on mennyt South-East Leveraging Livelihood (SELL) -hankkeen omarahoitussuudeksi.

Seudullinen KASSU-ryhmä on käsitellyt rahoitusta 18.5.2017 kokouksessaan ja todennut, että on tarve jatkaa työtä vielä SELL-hankkeen jälkeen mm. liittyen strategisen yleiskaavan hyödyntämiseen ja seurantaan. Työryhmä puoltaa rahoituksen jatkoa 1 €/asukas kaupunkiseutusuunnitteluun.

KASSU-ryhmän 18.5.2017 kokousmuistio on kokousasiakirjoissa (Cursorin ryhmätyötila). Kokouksessa on paikalla ryhmän puheenjohtaja, kaupunkisuunnittelujohtaja Markku Hannonen.

Ehdotus: Seutuvaliokunta päättää osaltaan hyväksyä seudun talousarvion vuodelle 2018 tulopohjaksi 5 €/asukas ja ehdottaa seutuvaltuustolle sen hyväksymistä.

Päätös: Esityksen mukaan.

---

Seutuvaltuusto 5.9.2017

Ehdotus: Seutuvaltuusto päättää seudun talousarvion vuoden 2018 tulopohjaksi 5 €/asukas.

Päätös: Hyväksyttiin ehdotuksen mukaan.

Ote: Kotkan kaupunki  
Haminan kaupunki  
Pyhtään kunta  
Virolahden kunta  
Miehikkälän kunta

---

Seutuvaliokunta 31.10.2017

Kotkan-Haminan seudun seutubudjetista vuodelle 2018 on tehty luonnos tiedossa olevien asioiden pohjalta.

---

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

---

Ehdotus: Seutuvaliokunta evästää Kotkan-Haminan seudun vuoden 2018 budjetin valmistelua.

Asian käsittely: Palvelujohtaja Jouni Eho, Cursor esitteli budjettiehdotusluonnosta, minkä perusteella käytiin keskustelua.

Päätös: Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Hannu Muhonen, Elina Inkeroinen ja Olli Nuuttila poistuivat tämän pykälän käsittelyn loppupuolella.

---

#### Seutuvaliokunta 29.11.2017

./ Liitteenä alustava ehdotus Kotkan-Haminan seudun seutubudjetiksi vuodelle 2018.

Ehdotus: Seutuvaliokunta päättää osaltaan hyväksyä Kotkan-Haminan seudun seutubudjetin vuodelle 2018 ja esittää seutuvaltuustolle sen hyväksymistä. Seutubudjetti täsmentyy vielä, kun vuoden 2017 tilinpäätös on valmistunut.

Päätös: Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

---

#### Seutuvaltuusto 8.12.2017

./ Liitteenä alustava ehdotus Kotkan-Haminan seudun seutubudjetiksi vuodelle 2018.

Ehdotus: Seutuvaltuusto päättää Kotkan-Haminan seudun seutubudjetin vuodelle 2018. Seutubudjetti täsmentyy vielä, kun vuoden 2017 tilinpäätös on valmistunut.

---

#### Seutuvaliokunta 20.2.2018

./ Liitteenä ehdotus Kotkan-Haminan seudun tarkistetuksi seutubudjetiksi vuodelle 2018.

---

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

--	--	--

Ehdotus: Seutuvaliokunta päättää osaltaan hyväksyä tarkistettu seutubudjetti vuodelle 2018 ja esittää seutuvaltuustolle sen hyväksymistä.

Päätös: Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

---

#### Seutuvaltuusto 6.3.2018 § 7

Liite: Ehdotus Kotkan-Haminan seudun tarkistetuksi seutubudjetiksi vuodelle 2018.

Ehdotus: Seutuvaltuusto päättää hyväksyä tarkistetun seutubudjetin vuodelle 2018.

Asian käsittely: Palvelujohtaja Jouni Eho, Cursor Oy, esitteli tarkistettua seutubudjettia vuodelle 2018. Keskustelussa puheenvuoroja käyttivät Peter Muurman, Jorma Haapanen, Vesa Levonen ja Pentti Hämäläinen.

Päätös: Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Ei oikaisuvaatimusohjetta

D/1142/00.04.01.01/2018

**8 § Kevään 2018 seutufoorumi**

Seutuvaliokunta 20.2.2018

Kevään 2018 seutufoorumia varten on varattu Merikeskus Vellamon auditorio 24.4.2018. Sen teemaksi on suunniteltu kansainvälisyyttä ja kansainvälistymistä.

Ehdotus: Seutuvaliokunta päättää seutufoorumin ajankohdan 24.4.2018 ja sen teeman ja antaa ne tiedoksi seutuvaltuustolle.

Päätös: Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

---

Seutuvaltuusto 6.3.2018 § 8

Ehdotus: Seutuvaltuusto merkitsee tiedoksi seutufoorumin ajankohdan 24.4.2018 ja sen teeman ”kansainvälisyys ja kansainvälistyminen”.

Asian käsittely: Puheenjohtaja totesi, että syksyn seutufoorumi on 11.10.2018.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Ei oikaisuvaatimusohjetta

---

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

--	--	--

D/1143/00.04.01.01/2018

**9 § Seuraava kokous**

Seutuvaltuusto 6.3.2018 § 9

Seutuvaliokunta on 20.2.2018 (§ 14) tehnyt päätöksen seutuvaltuuston seuraavasta kokouksesta: kokous ja samalla retki Miehikkälän Salpamuseolle ja -linjalle 29.5.2018, lähtö klo 11.30 Kotkasta ja paluu viimeistään klo 16 Kotkassa.

Ehdotus: Seutuvaltuusto merkitsee asian tietoonsa saatetuksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Ei oikaisuvaatimusohjetta

---

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

## OIKAISUVAATIMUSOHJEET

### Muutoksenhakukielto

Seuraavista päätöksistä ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 1 – 9

Seuraavista päätöksistä ei hankintalain 132 §:n mukaan saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla, koska kyse on markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvista asioista.

Pykälät: –

Koska seuraavista päätöksistä voidaan tehdä kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimus, niistä ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät: –

Seuraaviin päätöksiin ei hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin tai muun lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet

### Oikaisuvaatimusohjeet

**Asiat** –

**Oikaisuvaatimusvi-  
ranomainen ja oi-  
kaisuvaatimus-  
oikeus** Yllä mainittuihin päätöksiin voi hakea muutosta oikaisuvaatimuksena **Kotkan – Haminan seudun seutuvaltuustolle.**

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

**Oikaisuvaatimuksen  
maksu** Oikaisuvaatimuksen käsittely on maksutonta.

**Oikaisuvaatimusaika** Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa, katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon **12.3.2018**.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

**Oikaisuvaatimuksen muoto, sisältö ja liitteet** Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- muutosvaatimuksen perusteet.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin sen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, ellei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikaisuvaatimus on sen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava oikaisuvaatimuksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittaja, myös allekirjoittajan nimi, asuin- tai postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa. Jos oikaisuvaatimusta koskevia ilmoituksia tai päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

**Oikaisuvaatimuksen toimittaminen viranomaiselle** Oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava kaupunginhallitukselle virka-aikana ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös faksina tai sähköpostitse.

Sähköisen viestin katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus lähetetään aina omalla vastuulla.

**Oikaisuvaatimusviranomaisen yhteystiedot**

Kotkan – Haminan seudun seutuvaltuusto  
PL 14  
(Kymminlinnantie 6)  
48601 Kotka

## VALITUSOSOITUS

## Asiat

## §

**Valitusviranomaisen ja valitusoikeus**

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Itä-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valituksen saa tehdä

- asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

**Muutoksenhaun maksu**

Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. Maksuista, niiden määrästä ja maksuvapautuksen perusteista on säädetty laissa tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista (1455/2015). Niissä tapauksissa, joissa maksu peritään, se on 250 euroa.

**Valitusperusteet**

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa; tai
- päätös on muuten lainvastainen.

**Valitusaika**

Valitus on jätettävä hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon **xx.xx.2018**.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

**Valituksen muoto, sisältö ja liitteet**

Valitus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

**Valituksessa on ilmoitettava:**

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan;
- valittajan nimi ja kotikunta;
- postiosoite, puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

**Valitukseen on liitettävä:**

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

**Valituksen toimittaminen**

Valitus on valittajan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi toimittaa myös faksina tai sähköpostitse.

Sähköisen viestin katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus lähetetään aina omalla vastuulla.

**Valitusviranomaisen yhteystiedot****Itä-Suomen hallinto-oikeus**

Minna Canthin katu 64

70100 KUOPIO

(PL 1744, 70101 KUOPIO)

Puh. 029 564 2500

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 564 2501

Virka-aika: arkisin klo 8.00 – 16.15